

Motto (108):

'Nimic nu se încheie
la termen sau în cadrul
bugetului afectat'

(Legea lui Kheops)

Univers ingineresc

NUMĂRUL

14

1995

BILUNAR DE OPINIE ȘI INFORMARE * ANUL VI * NUMĂRUL 14 (108) * 16 - 31 IULIE 1995 * LEI 200

Realism și transparență

De fapt, privatizarea ar putea fi realizată foarte ușor.

O variantă ar fi cea în care întreaga proprietate de stat s-ar distribui gratuit tuturor cetățenilor majori ai țării: o soluție nu numai rapidă, ci și corectă și morală, care ar da - cel puțin în aparență - șanse egale tuturor.

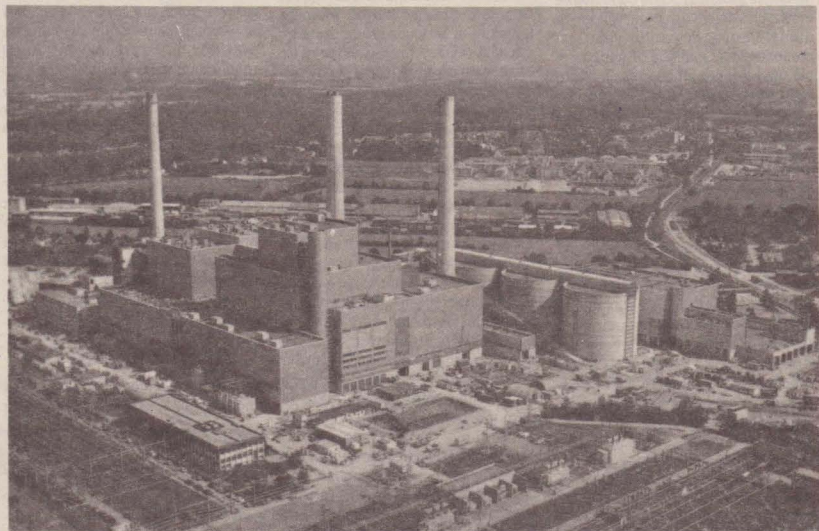
Poate ceva mai puțin "morală", dar în orice caz la fel de expeditivă, ar fi metoda vânzării, la prețuri oricât de mici și în orice condiții, a tuturor întreprinderilor de stat. E drept că, în acest caz, cei ce au în prezent controlul asupra proceselor economice - fie ei deținători ai anumitor funcții sau îmbogății peste noapte - ar fi, practic, singurii beneficiari direcți ai privatizării. Dar cel puțin am vedea procesul privatizării demarând spectaculos, el nemaiputând fi frânat decât de luptele ce s-ar declanșa, între diferiții "rechini", pentru prăzile cele mai bogate.

Iată, deci, că se pot imagina scenarii prin care privatizarea să se transforme din chinul actual într-un proces simplu și rapid, care nici măcar nu ar cere investiții de capital. De altfel, în etapa elaborării strategiilor de reformă și a legilor de bază ale acesteia, cele două variante au fost chiar propuse oficial și susținute cu mare convingere - fără a avea, însă, câștig de cauză. Și aceasta în primul rând din cauza faptului că aplicarea lor în practică ar fi dus, după toate probabilitățile, fie la crearea unui acționarizat pulverizat, cu nimic mai eficient decât "proprietatea întregului popor", fie la apariția unui patronat slab sau dezinteresat. Și, în ambele cazuri, întreprinderile ar fi fost lipsite de ceea ce constituie pentru ele o nevoie absolută: investițiile.

Iată, deci, că, în ciuda importanței sale covârșitoare în inevitabilul proces de tranziție spre economia de piață, privatizarea nu se poate face chiar cu orice preț. Pe de o parte, nu putem, totuși, să dăm cale liberă tuturor noilor îmbogății și învârtii, care și așa ne sfilează cu matrapazlăcurile prin care pun mâna pe cele mai profitabile afaceri și cele mai prospere întreprinderi din țara aceasta, fără a fi vreodată trași la răspundere altfel decât în mod formal. Pe de altă parte, nu ne putem permite nici să recurgem la "soluții" simpliste, eventual populiste și demagogice, care nu ar rezolva nimic, dar ar distruge tot ce încă există.

Și totuși, privatizarea este necesară. Așa cum arătam și într-un recent editorial, fără un sector privat puternic, este absolut

Sorin Golopența
(Continuare în pag. 8)

Perceperea corectă a realității - cheia reformei economice

Dr. ec. Ioan Erhan

Redactor șef al revistei "Economistul"

După mai bine de cinci ani de când România caută drumul spre economia de piață, se pare că nici obiectivul de realizat și nici metoda de urmat pentru înfăptuirea acestuia nu sunt încă destul de clare. S-a văzut, de altfel, că sfaturile primite de la specialiștii străini nu ne-au fost de prea mare ajutor. Apare însă limpede că ne găsim în faza de reluare a discuțiilor pe tema tranziției spre economia de piață; sau, mai direct spus, o luăm de la început.

Desigur, orice lamentare este inutilă. Nu aducerea în discuție a greșelilor și chiar a abuzurilor ce au avut loc în economia românească în ultimii cinci ani este acum la ordinea zilei. Oricum, nu ar ajuta la nimic, deoarece nimeni - și sunt destui în situația s-o facă - nu ar recunoaște că a greșit.

Alteceva ni se pare important; și anume dacă am putea să ne debarasăm de confuzia care ne domină. Iar această confuzie, această ceață care s-a așezat peste tot este alimentată de refuzul de a percepe corect realitatea noastră românească, așa cum este ea, cu lumini și umbre. Din nefericire, această "boală" s-a instalat cel mai păgubitor în economie, domeniu de care depinde în final reforma ce trebuie efectuată în societatea românească și care ar trebui să ne aducă în rândul țărilor dezvoltate.

Cent este însă faptul că tot de o ignorare crasă a realităților de azi a fost și este vorba atunci când o parte a managementului politic pledează fără ostensie pentru întoarcerea la modelul economic al României interbelice, după cum o altă parte a aceluiași management socotește că numai importul unor modele ne va scoate din necazurile tranziției. Oricum, și unii și alții stau cu spatele la realitatea românească, uitându-se în cu totul altă parte decât s-ar cuveni: unii spre trecutul îndepărtat, alții peste gardurile celor bogăți și avansați.

Se trece cu vederea un lucru elementar, și anume că roata istoriei nu se învârtă decât înainte. Din istorie se învață, nu se copiază la indigo. După cum viața a dovedit că singurul model viabil și eficient este cel pe care ți-l croiești singur, după propriile-ți dimensiuni, și nu cel copiat aidoma de la alții.

Suntem de părere, însă, că momentul cel mai pronunțat al evadării din realitatea economiei a fost atunci când statul, singurul proprietar la vremea respectivă, a fost trimis la colț, întreprinderile cu capital de stat fiind declarate neoportun societăți pe acțiuni, iar conducătorii acestora

De la neînțelegere la greșeli

De unde să fi început fuga de realitate? Poate din momentul în care primii guvernanți au declarat economia românească un morman de fiare vechi. Sau poate din momentul când, considerând că întreprinderile românești sunt construite pe principii mamușilor - lucru cel puțin discutabil, dacă avem în vedere economiile avansate -, s-au deschis larg porțile unor iresponsabili care au trecut la o fărâmițare nejustificată a fabricilor și uzinelor.

(Continuare în pag. 2)

În acest
număr mai
puteți
citi:

- Starea actuală și perspectivele industriei textile - pag. 3
- Organizația inginerilor din Norvegia - pag. 4
- Sistemele de transport "transmodale" - pag. 7

Perceperea corectă a realității - cheia reformei economice

(Urmare din pag. 1)

comportându-se în multe cazuri ca niște proprietari, nefiind obligați să mai justifice nimic acțiunile lor. Unele improvizatii, ca înstituirea Consiliului Împunătorului statului, în prezent Adunarea Generală a Acționarilor, s-au dovedit mai degrabă paleative, cei ce au fost numiți în aceste organisme neavând în toate cazurile nici competența necesară, nici bine precizate sarcinile și mai ales răspunderile.

Întreprinderile cu capital de stat, declarate peste noapte societăți comerciale pe acțiuni, reprezintă mari gestuiri în cadrul cărora se utilizează un volum deosebit de mare de fonduri materiale și bănești. Cine controlează modul de folosire a acestor fonduri în numele proprietarului sau al proprietarilor? Comisiile de cenzori, și ele un surrogat și încadrate în multe cazuri cu neprofesioniști, nu reușesc să-și găsească un profil; ar trebui să reprezinte dreptul proprietarului, care deocamdată nu are voie să se amestece în viața întreprinderilor sale. Și atunci se pune întrebarea: la ce folosesc, sau mai bine zis cui folosesc?

Și cum parcă nu era suficientă confuzia ce se instalează la nivelul întreprinderilor, a trebuit ca aceasta să se instaleze și la nivel național. Pe lângă guvern, care are principala sarcină de a gestiona averea și veniturile statului, a apărut și Fondul Proprietății de Stat, care are și el ca scop să reprezinte statul în economie, fiind și guvern, și ministere de finanțe, și bancă. Dar mai sunt și tot felul de agenții, comisii și comitete care se ocupă ca economia românească să meargă bine. Numai că aceasta se încapătănează și merge prost.

După ce economia a căzut cu 50% din ceea ce a produs în 1989 și deci s-a "macrostabilizat" la jumătate, ne "încântă" acum cu creșteri anuale de 1-2 la sută, și acestea discutabile. Astăzi nu mai vorbește aproape nimeni de volumul de producție ce trebuie realizat, de nivelul costurilor, de productivitate și relația dintre aceasta și nivelul retribuției, de număr de personal în raport cu producția și altele. Doar că o gravă organizată din când în când de sindicate parcă ne mai trezește la realitate, iar măsurile care se iau încearcă nu să rezolve de fond problema, ci mai degrabă să o mușamalizeze.

Dintr-o extremă în alta

Deși cea mai mare parte din întreprinderi sunt în prezent cu capital de stat, nimeni nu le analizează periodic activitatea și nu acționează la nevoie pentru înlocuirea conducătorilor care dovedesc că nu pot sau nu sunt în stare să asigure o activitate managerială care să scoată întreprinderea din impas. La ideea unui program sau plan în cadrul întreprinderilor s-a renunțat, ca să nu fim acuzați de concepții comuniste. De cine? De cei din țările capitaliste, care nu-și pot imagina ca o întreprindere să nu aibă asemenea programe? La noi se păcătuiește prin fetișizarea valențelor economiei de piață. S-a trecut la demolarea mecanismului de conducere a sistemului economiei socialiste înainte de formarea economiei de piață într-un stadiu care să favorizeze funcționarea mecanismului de reglare a echilibrului specific economiei de acest tip. De asemenea, s-a renunțat la prevederile din Programul Reformei Economiei privind relația plan-piață, pe considerentul că aceasta ar însemna întoarcerea la o conducere excesiv

centralizată, de tipul celei existente înainte de 1989. Ar fi de reținut adevărul că, în condițiile țării cu economie de piață dezvoltată, "Planing"-ul a devenit funcția principală a oricărei forme de management. Desigur, este vorba de o planificare opțională, adaptată cerințelor economiei de piață.

Confuzia din economia românească s-a instalat și printr-o serie de "teorii" care nu se aplică nicăieri în lume. Desigur, este bine și chiar recomandat ca orice întreprindere să-și acopere costurile din încasări. Aceasta este foarte important pentru gestiunea unităților și asigurarea veniturilor salariaților. Dar să declari că utilizarea subvențiilor acordate de stat pentru anumite activități și produse de importanță capitală (materii prime, alimente de bază) este contrară teoriei economiei de piață, când în toată lumea s-a utilizat și se utilizează această metodă, pare cu totul nejustificat. Numai cazurile SUA, unde se subvenționează șapte produse agricole, și al Franței, unde numai dobânzile bancare pentru agricultură se subvenționează cu circa 15 milioane franci francezi pe an, spun destul. Și să nu uităm un lucru: SUA ocupă 50 la sută din exportul mondial de produse agroalimentare, iar Franța 28 la sută. Germania, care este unul dintre cele mai puternice state din punct de vedere economic, financiar și monetar, poate să introducă subvențiile pentru producția de cărbune pentru a proteja slujbele oamenilor. Acolo nimeni nu reproșează că o asemenea acțiune nu este proprie economiei de piață.

Dacă se cercetează cu atenție istoria evoluției economiilor statelor dezvoltate după cel de al doilea război mondial, se poate constata că, în fapt, pentru realizarea actualelor nivele economice, subvențiile, contingentările, taxele de import-export și alte asemenea metode de protejare a producției proprii au fost larg aplicate.

Împrumuturile și privatizarea: panacee?

Nu mai puțin nerealistă a fost modul în care s-a prezentat și s-a introdus în practica noastră economică problema împrumuturilor externe. În loc să se vorbească despre muncă, despre economisire și alte asemenea lucruri, s-a încercat, și în parte s-a și reușit, să se inoculeze ideea că fără împrumuturi externe nu se poate face nimic în România. Desigur, nu se poate nega a priori problema. În anumite situații, împrumuturile din străinătate pot avea un efect pozitiv într-o economie. Dar de aici și până la a susține că fără ele o națiune nu se poate mișca, nu poate progresa, este un drum lung și deci o falsă problemă.

Langul slăbiciunilor care ne-au adus în situația de blocaj în economie ar putea continua.

Marea problemă care se discută în prezent este privatizarea. Modul în care a fost abordată această problemă, indiferent că s-a vorbit de "marea privatizare", de "privatizarea în masă" sau de "accelerarea privatizării", încearcă să treacă peste toate greșelile și să păstreze speranțele, construindu-se o anumită perspectivă.

Desigur, privatizarea va juca un rol însemnat în trecerea la economia de piață, iar proprietatea privată este una din problemele esențiale ale acestei economii. Dar întrebarea care se pune este dacă se

poate realiza într-un termen așa de scurt. Față de modul în care se desfășoară lucrurile în practică, este greu de tras o concluzie. Greșeala nu constă în dorința de a face privatizarea, ci în faptul că, neținând seama de realitățile din economia noastră, se aruncă pe piață tot felul de dorințe nejustificate, care în practică nu se pot realiza într-un timp scurt și care ar putea duce la deteriorarea în continuare a situației.

Marele păcat al reformei economice nu constă în modul cum a fost concepută, ci în tactica vizând interconectarea programelor componente și selectarea momentelor adecvate de intrare în acțiune a fiecăruia dintre acestea. În loc de a se acționa, bunăoară, în direcția refacerii echilibrului dintre cererea și oferta de mărfuri și servicii la nivel macroeconomic, măsură care ar fi deschis drum favorabil pentru toate celelalte programe, s-a dat prioritate liberalizării prețurilor, ceea ce a lărgit proporțiile inițiale ale dezechilibrului. Așa s-a ajuns la un adevărat haos economic. Acțiunile întreprinse ulterior pentru refacerea echilibrului amintit s-au axat pe reducerea cererii la nivelul ofertei aflate într-o continuă scădere, datorită declinului producției agricole și industriale.

Obsesia "modelelor"

O gravă eroare este fuga după modele, după copierea a ceea ce au

făcut alții.

A ne propune noi, de pildă, să creăm o situație similară cu cea din America ar fi o iluzie și o mare greșeală. În primul rând pentru că modelul economic american, realizat cu participarea unor oameni veniți din toate colțurile lumii și pe baza unui consens general, este practic imposibil de imitat. După cum greu de imitat sunt și alte modele. Cum am putea grefa modelul de muncă și viață al japonezilor sau coreenilor pe structura psihică, pe obiceiurile și mentalitățile românilor?

Este utopic deocamdată să discutăm și despre aplicarea modelului suedez de protecție socială. Putem visa la multe din avantajele lui, dar numai atât.

Să nu confundăm nevoia de a ști, de a cunoaște, cu nevoia de a copia. În România, modelul economic va fi cel pe care-l vor crea românii, dacă ne vom strădui în acest sens.

Să valorificăm ceea ce avem

Pentru țara noastră, acum (și poate este puțin cam târziu), problema esențială care se pune este de a se folosi întreaga capacitate de producție existentă, pământul și mașinile, în situația în care sunt, pentru că nu se poate, economic, să continuăm să realizăm numai jumătate din cât produceam în 1989. În România există o forță de muncă bine calificată. Există

construcții industriale (unele poate prea mari), sunt suficiente mașini, avem chiar și o bază de materii prime. Dacă degradarea din întreprindere continuă, forța de muncă se va descalifica pe cale naturală și ne putem trezi peste 8-10 ani cu greuțai mari din direcția aceasta.

Trebuie să înțelegem că, în condițiile existenței unor capacități mari de producție neutilizate, numărul șomerilor din România este nejustificat de mare.

De aceea, considerăm că, pentru a putea să jalonăm dezvoltarea noastră pe mai departe - deocamdată punându-se problema recuperării căderii -, trebuie să risipim ceața ce s-a așternut peste economia românească. Și dacă n-am înțeles de la început necesitatea unei bune organizări a producției și a muncii, a introducerii unei severe discipline, o putem face acum, când presiunile asupra vieții oamenilor se fac tot mai mult resimțite. Și când te gândești că organizarea și disciplina, dar mai ales munca, ne stau la îndemână și nu avem nevoie prea mult nici de sprijin străin! Nu mai rămâne decât să te întreb de ce nu se face. Nevoia de gândire, de muncă și de ordine este mai mare ca oricând la noi în țară. Nu se poate admite la infinit ca economia românească să fie "condusă" și "organizată" pe bază de declarații și interviuri. Parcă se simte nevoia de ceva mai elaborat și mai responsabil; și, de ce nu, și mai românesc.

Tinerii au cuvântul

Activitatea de CERCETARE - DEZVOLTARE

Nu întâmplător, în toată literatura de specialitate, în cadrul funcțiilor întreprinderii, funcția de cercetare-dezvoltare (C-D) ocupă un loc prioritar.

După cum se știe, funcția de C-D grupează totalitatea activităților care se desfășoară în cadrul firmei în scopul producerii de idei noi și valorificării acestora, iar importanța ei decurge din necesitatea adaptării permanente a firmelor la noile cereri ale științei și tehnicii.

Având în vedere că știința reprezintă un vector al dezvoltării societății, se poate stabili o corelație între importanța acordată acesteia (oglindită în resursele financiare alocate) și nivelul de dezvoltare al unei societăți. Astfel, resursele financiare alocate în 1992 cercetării în domeniul economiei au fost de 49.376 milioane ECU în C.E.E., 38.987 milioane ECU în Japonia și 81.526 milioane ECU în SUA. Sumele sunt, desigur, impresionante; o motivație a creșterii lor, în special în ultimul timp, o constituie accentuarea preocupării de a fabrica produse cât mai puțin poluante, de a inventa noi tehnologii de fabricație sau de a le îmbunătăți pe cele existente în vederea reducerii poluării.

Revenind la nivel microeconomic, implementarea de tehnologii de înalt randament, concomitent cu omologarea și punerea în fabricație de serie a unor produse noi, cu caracteristici tehnico-funcționale superioare, implică un management caracterizat prin flexibilitate și rapiditate decizională. Având în vedere că activitatea de C-D reprezintă un factor hotărâtor de progres, managerul trebuie să organizeze temeinic acest sector și să valorifice la maximum progresul tehnico-științific.

Activitățile de C-D se grupează astfel:

- cercetarea produselor, lucrărilor, serviciilor și tehnologiilor de realizare a acestora;
- proiectarea produselor;
- pregătirea tehnologică a produselor, lucrărilor, serviciilor;
- organizarea managerială;
- realizarea și încercarea prototipurilor, proiectarea sculelor, dispozitivelor și verificatoarelor;
- dezvoltarea capacităților de producție;
- documentarea;

- investițiile, inovațiile și raționalizările;
- elaborarea normelor de consum de materii prime, materiale, combustibili și energie;
- elaborarea normativelor și a normelor de muncă.

Parcursând gruparea enunțată mai sus, putem trage concluzia că între activitatea de C-D și celelalte activități ale întreprinderii - de producție, comercială, financiar-contabilă, de personal - există o strânsă legătură de interdependență.

Prezentăm la începutul articolului câteva date referitoare la sumele investite în activitatea de cercetare-dezvoltare de către principalele puteri economice. Sigur că acest important sector de activitate necesită resurse materiale importante, însă nealocarea acestor sume sau direcționarea greșită a activității de cercetare atrag după sine cheltuieli și mai mari, generate de necesitatea importului de tehnologie și de know-how. În acest sens, România, și în general toate țările din estul Europei, reprezintă un exemplu edificator. Neglijarea cercetării a atras după sine serioase rămăneri în urmă față de tehnologiile actuale, ineficiență economică, randamente scăzute, recuperarea terenului pierdut necesitând imense eforturi financiare.

Un alt element important al activității de C-D îl reprezintă continuitatea acestei activități, în sensul că neglijarea, chiar și pentru o perioadă scurtă de timp, a acesteia generează importante rămăneri în urmă, care sunt resimțite de întreprindere în perioade imediat următoare, dar și pe perioade mai lungi de timp.

Successul activității de C-D se concretizează prin înnoiri tehnologice, prin creșterea ritmului de dezvoltare și a productivității, prin menținerea nivelului de competitivitate pe piață.

Având în vedere cele enunțate mai sus, se desprinde următoarea concluzie: activitatea de cercetare-dezvoltare prezintă un rol decisiv deosebit de ea este legată eficiența întregii activități economice-sociale.

Tiberiu Octavian Mercurian
student ASE

Seminar internațional:

"TRANSPORTUL ȘI MEDIUL"

Orașele din Europa Centrală și de Est se luptă cu o dramatică creștere a traficului auto, având ca rezultat aglomerarea arterelor de circulație, creșterea poluării, risipa de resurse energetice, alte probleme sociale și de mediu. Aceste orașe sunt nevoite să își adapteze sistemele de transport la noile necesități, dar, totodată, și la severele constrângeri bugetare caracteristice tranziției.

În acest context, două importante organizații europene, OECD și CEMT, au ales Bucureștiul - oraș cu 2,3 milioane locuitori, tipic pentru condițiile Europei Centrale și de Est - pentru a fi gazda unui seminar care să pună în evidență și să structureze problemele transportului public în această regiune, luând în considerare și experiența țărilor OECD.

Seminarul, intitulat "Transportul și mediul înconjurător în orașele Europei Centrale și de Est", s-a desfășurat în perioada 28-30 iunie și a fost organizat, alături de cele două structuri europene, de Primăria Municipiului București, Ministerul Transporturilor și AGIR. Lucrările, desfășurate în 5 secțiuni ("Mobilitatea în zonele urbane", "Controlul creșterii traficului", "Organizarea și finanțarea serviciilor de transport public urban", "Implementarea Politicilor de Transport Urban", "Cazul orașului București"), au cuprins 14 expuneri prezentate de personalități din țară și din străinătate, fiecare dintre ele urmată de discuții libere.

Principala idee ce s-a impus în urma acestui seminar este aceea că soluția la problemele acute ale traficului urban în orașele Europei Centrale și de Est este dezvoltarea unui transport public regional integrat, care să satisfacă necesitățile de mobilitate în continuă creștere ale cetățenilor. Iar pentru aceasta este nevoie de sensibilizarea factorilor politici, care trebuie să dezvolte strategii coerente și să asigure resurse financiare stabile destinate transportului public.

Agrementat în mod fericit cu un concert al Orchestrei Inginerilor (AGIR) și cu o excursie la Sinaia, seminarul consacrat transportului public urban în Europa Centrală și de Est poate fi apreciat o manifestare de înaltă ținută și de mare utilitate.

STRATEGII DE RESTRUCTURARE**Industria textilă și de confecții**

Ministerul Industriilor a prezentat spre aprobare Guvernului "Strategia de restructurare a industriei textile și de confecții pentru perioada 1995-2000".

Sinteza acestui program, expusă de reprezentanții direcției generale "Strategia industriei de textile-pielărie" în cadrul unei recente conferințe de presă, a evidențiat relansarea producției în industria textilă și cea de confecții, în anul 1994, la aproape toate produsele de bază: +74,6% la țesături de bumbac; +4,6% la țesături de lână; +8,7% la tricotaje și o creștere de 2,6 ori la confecții textile (față de anul 1993). Aceste creșteri s-au datorat în principal volumului de export, care s-a majorat pe ansamblul ramurii de 1,4 ori (cu o pondere de 70% a exportului de confecții), principalii parteneri de afaceri fiind țările din Comunitatea Europeană (43% Germania, 21% Italia, 11% Franța etc), în timp ce exportul spre SUA a reprezentat 5,5%.

Subliniem aportul societăților privatizate, a căror pondere în producția fizică, la finele anului 1994, a fost de 23,7% la țesături, 37% la tricotaje și 31% la confecții. Asigurarea bazei de materii prime la sfârșitul anului 1994, în condițiile blocajului financiar existent, s-a făcut în proporție de 30% prin garantarea de către stat a unui împrumut pe termen mediu pentru importul de fibră de bumbac.

Realizările anului 1994 plasează industria textilă și de confecții în ansamblul economiei astfel: 6,3% din producția industrială; 17,3% din export; 12,5% din import; 16,5% din totalul personalului ocupat în industrie.

Având în vedere tradiția acestei ramuri în țara noastră și existența unor îndelungate cooperări cu firme de renume pe piețele vestice, ca și posibilitatea asigurării unor materii prime din țară (industria chimică, agricultură), strategia de restructurare pentru perioada 1995-2000 se orientează pe următoarele direcții principale:

* restructurarea capacităților de producție, prin reprofilări și re tehnologizări selective cu mașini și

utilaje tehnologice performante, concomitent cu disponibilizarea unor spații (cca 25%) în vederea dezvoltării activității de confecții, care urmează să crească de 1,5 ori; aceste măsuri vor asigura un grad de încărcare a capacităților de cca.40% în sectoarele primare, 57% la tricotaje și 62% la confecții;

* accelerarea procesului de privatizare (în prezent stadiul privatizării este 8% în textile primare, 25% în tricotaje și 50% în confecții);

* creșterea aportului cercetării proprii la realizarea de produse competitive, cu un grad de înnoiere superior, comparabile cu cele din țările vestice, precum și alinierea la standardele Uniunii Europene;

* promovarea unor politici adecvate în domeniul comerțului exterior, prin reorientarea exportului (axat până în anul 1990 pe țările din fostul CAER, în mod deosebit pe fosta Uniune Sovietică) spre piața vestică, prin acțiuni de parteneriat eficiente cu mari firme și companii de renume internațional, care să asigure autofinanțarea importului de fibre de bumbac, care în actuala conjunctură pe piața mondială au un preț de 2500 USD/tonă.

În aceste condiții, producția fizică se estimează să crească, în perioada 1995-2000, diferențiat: de 1,5 ori la țesături, de 1,7 ori la tricotaje și de 2,4 - 2,6 ori la confecții (față de anul de referință 1989). Aceste nivele au fost stabilite pe baza cererii interne de produse textile și confecții, precum și a estimărilor la export, care va crește în anul 2000, față de anul 1994, de 2,3 ori.

Realizarea programului investițional pentru modernizarea și re tehnologizarea capacităților de producție reclamă un efort de 470 mil.USD, care se va asigura din surse proprii ale societăților comerciale în proporție de cca 45%, diferența urmând a fi completată din surse atrase (și) prin investiții străine de capital productiv.

ing.Ion Rozanide

OBSERVATOR**Europa de lângă noi**

România și-a depus oficial cererea de aderare la Uniunea Europeană, pe data de 22 iunie, la Paris. Din acest moment, țara noastră se află angajată la modul cel mai concret într-o cursă cu obstacole și cu bătaie lungă în timp.

În ceea ce privește voința politică a integrării europene, lucrurile par rezolvate. Întruniți la Snagov, reprezentanții întregului spectru politic românesc și-au dat girul pentru "Strategia națională de pregătire a aderării României la Uniunea Europeană", elaborată de

Comisia stabilită special în acest scop și condusă de dl. Tudorel Postolache, semnând cu toții Declarație politică ce consemnează consensul în jurul câtorva obiective generale ce converg către ținta unanim acceptată.

În ceea ce privește aspectele economice ale integrării, aici lucrurile sunt ceva mai încurcate. Fiindcă nu poate fi uitat faptul că între performanțele economice ale României și cele ale țărilor din UE se cascadează o prăpastie peste care e greu de aruncat o punte. Întrecerea (căci o

întrecere e, în cele din urmă) se dovedește dură și flagrant inegală. Deocamdată, porțile UE se arată tot atât de strâmte pentru România și necazurile ei ca și gaura acului pentru cămila biblică - sensul parabolei fiind (amară ironie) întors strict pe dos.

Nu înseamnă că la fel va fi și în viitor. Dar totul depinde de noi. Ceva ajutoare europene vor fi, dar firave, aproape simbolice dacă le raportăm la nevoi. Integrarea europeană va însemna, în consecință, mult mai mult decât vorbe frumoase despre Europa de lângă noi.

"Accelerarea privatizării" a luat startul

Odată publicată în Monitorul Oficial, pe data de 19 iunie crt, Legea privind accelerarea privatizării a intrat în vigoare. Având în vedere importanța prevederilor sale, acestea se cunoscute cât mai temeinic de către toți cetățenii români - motiv pentru care și revista noastră va reveni pe larg asupra subiectului. Totuși, merită menționate extrem de succint câteva elemente de noutate. Astfel, vor fi distribuite cupoane nominative de privatizare cetățenilor români cu domiciliul în România care vor împlini 18 ani până la data de 31 decembrie 1995 și care nu și-au utilizat întreg carnetul de certificate de proprietate. Aceste cupoane nu pot fi înstrăinate, ele fiind folosite numai pentru obținerea de acțiuni în cadrul procesului de privatizare. În principiu, "privatizarea" va decurge astfel: Guvernul, la propunerea comună a Agenției Naționale pentru Privatizare, FPS și FPP, va aproba lista societăților comerciale supuse privatizării;

cetățenii își vor putea preschimba certificatele și cuponul în acțiuni aferente cotei de 30% din capitalul social al fiecărei societăți - cotă care poate urca până la maximum 60%, în caz de cerere mare. Valoarea carnetului de certificate de proprietate - stabilită de Lege - este de 25000 lei. Valoarea cuponului rezultă ca diferență între echivalentul valoric al cotei de 30% din capitalul social al societăților comerciale (conform raportărilor contabile la 31 decembrie 1994) împărțit la numărul cetățenilor îndreptățiți să primească cupoane nominative, și valoarea unică de schimb a carnetului cu certificate de proprietate (25000 lei).

Aceste calcule au fost efectuate, rezultând o valoare unică de schimb a cuponului nominativ de privatizare: 975000 lei. Deci, fiecare cetățean îndreptățit să participe la privatizarea în masă va dispune pentru a o preschimba în acțiuni de o sumă de 1 milion de lei.

Bursa de Valori - între ce este și ce poate fi

Vineri 23 iunie, la Palatul Băncii Naționale din București s-a desfășurat o festivitate cu conotații aparte: după o întrerupere de 50 de ani, Bursa de Valori București își reia activitatea. Fără îndoială, Bursa este o instituție fundamentală a economiei de piață, iar "reînvierea" ei marchează un moment important pe drumul tranziției românești. Această realitate a făcut ca evenimentul să strângă laolaltă o sumă de personalități altminteri greu de strâns: președintele Ion Iliescu, întregul Cabinet în frunte cu premierul Nicolae Văcăroiu, parlamentarii, oameni de afaceri șamd.

De o c a m d a t ă , momentul inaugural nu are mai mult decât o valoare de "semnal". Bursa de Valori va

începe să funcționeze abia după ce alte câteva etape de pregătire vor fi fost depășite. Comisia Națională a Valorilor Mobiliare va trebui să îi definitiveze regulamentele specifice; vor fi stabilite societățile care, în urma unor emisiuni de acțiuni, vor deveni societăți publice și vor îndeplini criteriile de performanță pentru a fi cotate la bursă; va fi necesară o perioadă de simulare a tranzacțiilor bursiere etc.

Teoretic, Bursa de Valori e (aproape) întemeiată. Practic, precum se vede, rămân multe de făcut. Și, chiar dacă toate etapele rămase vor fi parcurse cu viteză de volid, apar alte probleme, care nu mai sunt ale Bursei propriu-zise, ci ale economiei românești. Căci, pentru început, este de

așteptat ca doar 6 până la 10 societăți comerciale (întreprinderi și bănci) să îndeplinească baremurile pătunderii efective a acțiunilor pe piața de capital.

Firește, aceste dificultăți nu trebuie să blocheze un drum început. Căci, dincolo de ele, rămâne neîndoiește faptul că Bursa va "clarifica" mediul economic românesc. Dar această "clarificare" cere crearea unui cadru care să nu o transforme în "demolare" a întreprinderilor copleșite de probleme care deseori nu sunt numai ale lor, ci și ale conjuncturii în care se mișcă.

Grupaj realizat de Daniela Iordănescu

O dezbatere la nivel european**EFICIENȚA ENERGETICĂ ÎN EUROPA CENTRALĂ ȘI DE EST**

În perioada 12-16 iunie 1995 a avut loc la Budapesta masa rotundă "Eficiența energetică. Dezvoltarea pieței libere în Europa Centrală și de Est" (Energy Efficiency: Expanding the Market in Central and Eastern Europe), sponsorizată de USAID (United States Agency for International Development) și organizată de către AEE (The Association for Energy Engineers), Hagler Bailly Consulting, Inc. și ICF Resources. La lucrările seminarului au participat specialiști din SUA, Bulgaria, Cehia, Estonia, Lituania, Polonia, România, Slovacia, Ungaria.

În prima zi au avut loc trei seminarii în paralel, și anume:

* "Planul financiar pentru eficiența energetică", condus de Shirley Hansen;

* "DSM. Utilitatea, căile de implementare", condus de Donald Bradshaw;

* "Politica națională de eficiență energetică. Opțiuni și strategii", condus de Mary Ellen Hopkins și avându-l ca moderator pe dl David Keith (Hagler Bailly, SUA).

Deosebit de eficiente, seminariile au decurs, în principal, sub formă de întrebări și discuții, adesea referindu-se la specificul fiecărei țări.

Deschiderea oficială a avut loc pe data de 13 iunie. Odată cu cuvântul de deschidere al domnului Karoly Attila Soos, membru al Cabinetului ungar, au prezentat referate Nance Kylvoh, reprezentanta USAID în

Ungaria, Robert Archer, director USAID, și Al Thumann, director executiv AEE.

În continuare, în zilele de 13 și 14 iunie au avut loc prezentări pe următoarele probleme:

* Primul pas în dezvoltarea de piață; Evidența contabilă; Cost redus; Măsurători și management în domeniul energetic;

* Finanțarea Eficienței Energetice;

* DSM-Prezentarea aspectului economic al eficienței energetice;

* Dezvoltarea societăților particulare de utilizare a energiei;

* Considerații referitoare la exponate prezentate în SUA privind eficiența energetică. Echipamente și servicii.

Pe data de 15 iunie, referatele și discuțiile s-au axat pe rolul organizațiilor neguvernamentale în dezvoltarea eficienței energetice în condițiile de piață. Prezentările și dezbaterile s-au referit îndeosebi la situația din țările din centrul și estul Europei.

Dintre cei care au prezentat referate referitoare la economia de piață și eficiența economică pot fi menționați: Georgi Rampov (Bulgaria), Tamas Jaszay (Ungaria), Mihail Zdravcu (România), Adam Cula (Polonia).

Tot pe data de 15 iunie a fost organizat un forum cu privire la eficiența energetică în Ungaria, țara în care a avut loc

masa rotundă.

În încheierea mesei rotunde, în după-amiaza zilei de 15 iunie a fost inaugurată de către domnul Gabor Lanyi - ministrul mediului înconjurător din Ungaria - o expoziție cuprinzând echipamente pentru mărirea eficienței energetice, prezentate de diferite companii.

Pe data de 16 iunie, în afara mesei rotunde, a avut loc o reuniune a filialelor ("chapters") din diferite țări ale AEE (Association of Energy Engineers - USA), reuniune condusă de dl Thumann, director executiv AEE; cu această ocazie s-a discutat rolul "AEE Chapter" din fiecare țară în promovarea eficienței energetice, în promovarea pregătirii profesionale, în organizarea unor biblioteci locale etc.

Ca o concluzie generală, se poate sublinia organizarea deosebit de bună a mesei rotunde, rapoartele deosebit de interesante, cu referiri concrete privind aspectele tehnice, financiare și de management al eficienței energetice, cu sublinierea rolului DSM în utilizarea rațională a energiei etc. Totodată, este de relevant permanentul dialog dintre prezentatori și publicul din sală în legătură cu problemele analizate, ceea ce a mărit și mai mult interesul și utilitatea acestei mese rotunde.

prof.dr.ing.Gleb Drăgan

Președinte de onoare al AEE - Romanian Chapter

Asociații ingineresti în Europa**N I T O****(Norvegia)**

Înființată în 1936, **Societatea Norvegiană a Inginerilor (NITO)** este cea mai mare organizație a inginerilor din Norvegia - țară nord-europeană dezvoltată, cu o populație de (numai) 4,3 milioane locuitori, dar cu un produs intern brut de peste 26.000 dolari SUA pe locuitor.

Dintre cei 40.000 de ingineri membri ai NITO, 65% lucrează în sectorul privat, 20% în cel municipal și 15% în sectorul guvernamental.

Particularitatea cea mai importantă a acestei organizații este faptul că principalul ei obiectiv este de a "optimiza" (după expresia folosită în documentele NITO) salariile și condițiile de muncă ale membrilor acestei societăți. Cu alte cuvinte, așa cum de asemenea se afirmă explicit în materialele editate de NITO, această organizație are un caracter atât profesional, cât și sindical. Concret, NITO are dreptul de a negocia salariile pentru membrii săi, atât cu patronatul din sectorul privat, cât și cu administrația de stat sau locală pentru inginerii care lucrează aici. În acest scop, NITO a încheiat un acord de principiu cu cea mai mare organizație patronală din Norvegia, NHO, în timp ce pentru administrația de stat și locală negocierile au loc sub auspiciile Federației Asociațiilor Profesionale Norvegiene (AF), NITO fiind și ea afiliată la această federație ce numără peste 240.000 membri.

O altă categorie importantă de activități ale NITO este reprezentată de asistența juridică acordată membrilor societății, în special în conflictele de muncă. Mai mult: în anumite situații, NITO poate deschide acțiune judiciară în numele unui membru al său, suportând toate cheltuielile.

Dezvoltarea profesională este, de asemenea, o preocupare de bază a NITO. În acest sens, politica acestei societăți este de a încuraja stabilirea de programe de educație continuă a inginerilor. În acest scop, NITO oferă o mare varietate de cursuri de perfecționare profesională în inginerie și management.

Alte activități ale NITO se referă la: colectarea, centralizarea, prelucrarea și punerea la dispoziție a unor date și informații; elaborarea de analize și rapoarte pe diferite probleme; acordarea de credite și garanții; prestarea unor servicii specifice, în special pentru locuri de muncă; publicarea unei reviste și a unui buletin lunar. (S.G.)

Un nou membru colectiv al AGIR

Recent, Asociația Generală a Inginerilor din România a primit în rândurile sale un nou membru colectiv: **Asociația Tehnică de Turnătorie din România (ATTR)**, înființată în februarie 1990 ca "organ reprezentativ și independent al cadrelor tehnice care lucrează direct sau indirect cu industria de turnătorie din departamentele economice".

Structura ATTR cuprinde comisii de specialitate pentru următoarele subdomenii: turnarea pieselor din fontă/otel/aliaje neferoase; materii prime, materiale, amestecuri de formare; utilaje și instalații; protecția mediului; asistență tehnică; procedee speciale de turnare; metode de laborator; aplicarea tehnicii de calcul în turnătorie.

Ca reprezentantă a unei specialități ingineresti cu veche și solidă tradiție în România, ATTR are toate șansele să își aducă o contribuție importantă la dezvoltarea economică a țării noastre.

Președintele ATTR este dl prof.dr.ing. Laurențiu Sofroni, iar secretar general dl dr.ing. Constantin Corneanu. Cei interesați pot intra în legătură cu această asociație la tel.01-6372130 sau fax 01-2506507.

Clubul Politehnic Timișoara din București, organizație obștească, neguvernamentală, apolitică și nelucrative, invită pe toți absolvenții Institutului Politehnic din Timișoara și ai altor instituții de învățământ superior timișorene, indiferent de promoție, care au domiciliul în București, să ia parte la activitatea sa profesională și social-culturală.

Vă așteptăm la sediul clubului din București, str.M.Eminescu nr.8, etaj 2 (P-ța Romană - clădirea AGIR), în fiecare joi între orele 16,30 - 18,00.

Informații suplimentare la tel.665.50.63 (d-na Viorica Mocanu) și 679.56.17 (d-na Rara Mager).

RUPEREA ÎN SISTEMELE INGINERESTI (concluzii la un simpozion)

În ziua de 9 iunie 1995 a avut loc, la Ploiești, sub egida Asociației Române de Mecanica Ruperii (ARMR) și a Universității Petrol-Gaze, simpozionul național "MECANICA RUPERII - PREDICȚIE ȘI DIAGNOZĂ". Au participat 120 specialiști, în principal din instituții de învățământ superior și cercetare științifică, dar și din unități ale industriei petrochimice, metalurgiei, energiei electrice, industriei electrotehnice ș.a.

Organizarea desăvârșită (președintele comitetului de organizare fiind prof.dr.ing. Alecsandru Pavel de la UPG - Ploiești) a permis prezentarea a 64 comunicări, care au cuprins un eșantion larg de preocupări: analiza și predicția durabilității structurilor ingineresti (folosind metode numerice sau determinări experimentale), analiza și prevenirea avarurilor, sisteme de calcul privind inițierea și propagarea fisurii, determinarea caracteristicilor unor materiale metalice, metode de control nedistructiv ș.a. Comunicările au fost multiplicată într-un număr restrâns de exemplare, care sub formă legată într-un volum au fost puse la dispoziția participanților.

Este primul simpozion național organizat de ARMR după constituirea sa în 1993; el reflectă încă stadiul de început al activității acestei asociații, dar a demonstrat că în domeniul mecanicii ruperii se lucrează în multe centre, dar rezultatele nu sunt cunoscute în cercuri mai largi ingineresti interesate.

Importanța economică a problemei a fost demonstrată în SUA, unde costul ruperii se apreciază la circa 120 miliarde dolari anual, reprezentând circa 4% din PIB. Se apreciază că 56 miliarde de dolari, deci 47% din acest cost, ar putea fi economisite prin aplicarea cunoștințelor actuale în domeniu. La concluzii asemănătoare s-a ajuns și în cadrul Uniunii Europene.

Ruperile sunt resimțite (în ordine) de mijloacele de transport terestre (autovehicule și material rulant), poduri, instalații de ridicat, vase de presiune ș.a.

Din aceste motive, în Adunarea Generală a ARMR, cu care s-a încheiat simpozionul, s-a apreciat că este dorită colaborarea tuturor inginerilor preocupați de integritatea structurilor ingineresti: a celor care proiectează tehnologiile și conduc procesele de elaborare a materialelor (metale, compozite, ceramice ș.a.), a proiectanților care trebuie să optimizeze soluțiile în corelația durabilitate - cost, a tehnologilor care se ocupă de fabricație, ca și a celor care exploatează și controlează funcționarea diferitelor categorii de utilaje și echipamente.

prof.dr.ing. Oliviu Rusu
Președintele ARMR

Se reamintește cu acest prilej faptul că Asociația Română de Mecanica Ruperii este constituită ca organizație profesională independentă și neguvernamentală, non-profit, care își propune să sprijine activitățile din țară în domeniul mecanicii ruperii, să contribuie la informarea și ridicarea nivelului profesional al specialiștilor din toate sectoarele de activitate, să contribuie la menținerea unui contact permanent între membrii săi. Asociația este afiliată la Asociația Europeană pentru Integritatea Structurilor (ESIS) și își propune să sprijine reprezentarea țării noastre în cadrul manifestărilor științifice și tehnice de profil. Sediul ARMR este în cadrul Institutului de Cercetări Metalurgice - ICM SA - din București, str.Mehadia nr.39, Sector 6 (cod poștal 77769, C.P. 17-25), telefon 637.53.26, fax 312.22.95, telex 10034.

O nouă organizație profesională de interes național:

Asociația pentru Politici Energetice din România (APER)

Pe data de 9 iunie 1995, la World Trade Center București, a avut loc ședința de constituire a **Asociației pentru Politici Energetice din România (APER)**, urmare a unei inițiative a Comisiei Europene, care, prin Programul SYNERGY, asigură costurile de înființare și acțiunile din primul an de existență a asociației.

APER este o organizație profesională independentă, care reunește un grup de profesioniști din domeniul energiei, cu calificare multidisciplinară, având un interes comun în diseminarea și lărgirea experienței lor în domeniul politicilor energetice, acționând ca un forum pentru schimbul de opinii și de informații specifice sectorului energetic, la nivel internațional.

În acest scop, APER va organiza întâlniri sau ateliere de lucru pe probleme energetice, va pune bazele unei biblioteci ce va cuprinde lucrări și publicații de specialitate în domeniu, va edita un buletin informativ bilingv (român-englez), care va prezenta noutăți și puncte de vedere asupra

problemelor specifice.

Organul de conducere al APER este Consiliul de Administrație. În urma primelor alegeri, care au avut loc cu același prilej, în funcția de Președinte al APER a fost ales dl Virgil Mușatescu, Director general la Departamentul Energie, Petrol și Gaze din Ministerul Industriilor.

Pentru anul 1995, APER va asigura prezența unor experți internaționali, care vor face prezentări ale politicilor energetice, în cadrul următoarelor seminarii tematice: "Restructurarea sectorului energiei electrice"; "O politică durabilă energie - mediu ambiant?"; "Carta Energiei și Protocolul pentru Eficiență Energetică"; "Punerea în aplicare a eficienței energetice".

AGIR urează mult succes Asociației pentru Politici Energetice din România!

Ing. Ion Rozanide

Realizări ale cercetării românești

Ca rezultat al unor lucrări de cercetare finanțate de Ministerul Cercetării și Tehnologiei, S.C. ROMLUX SA Târgoviște a realizat pentru prima dată în țară lămpi fluorescente de joasă putere (14-16 W) și de medie putere (18-22 W).

Lămpile sunt realizate în balon tubular cu diametrul de 26 mm (în loc de 38 mm cât au cele existente pe piața internă), obținându-se următoarele avantaje: economie de materii prime și materiale de până la 40%, reducerea consumurilor energetice la fabricație cu cca.20%, creșterea randamentului luminos la peste 40 lumeni/watt, creșterea duratei de viață în exploatare la peste 5.000 ore.

Lămpile au fost testate și omologate la ICPE București, institut autorizat în acest domeniu, și corespund normelor în vigoare, fiind absolut comparabile cu tot ce se produce la ora actuală de către firme de mare prestigiu (Philips, Osram, Sylvania).

În afară de avantajele arătate mai sus, noile lămpi prezintă și o foarte bună adaptabilitate la iluminarea unor spații casnice (băi, bucătării, holuri), fiind utilizabile și ca lămpi de birou, într-o varietate deosebită de corpuri de iluminat.

În cadrul unui contract de cercetare încheiat cu Ministerul Cercetării și Tehnologiei, Institutul de cercetări pentru prelucrarea elastomerilor CERELAST SA București a realizat un tip de etanșare performant, destinat construcțiilor civile, hidrotehnice și rutiere, prin producerea unui elastochit profilat, ce permite o tehnologie de aplicare simplă și eficientă, fără nici un utilaj mecanic.

Elastochitul realizat de CERELAST este produs sub forma unui cordon profilat cu un diametru de 10-22 mm și poate rezista la presiuni hidrostatice și hidrodinamice de până la 10 m coloană de apă și la viteze ale apei de până la 2 m/s.

Noul produs înlocuiește cu succes vechiul chit comercializat, realizat pe bază de cauciuc și bitum, față de care este cu cca.30% mai ieftin. El poate fi produs în orice cantitate de către SC Victoria SA București, în condițiile unor solicitări ferme.

DICTIONAR DE PROPRIETATE INDUSTRIALĂ

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci (OSIM)

Serviciu național special, unic în România, având atribuții privind protecția proprietății industriale, situându-se în subordinea guvernului. Atribuțiile principale prevăd: înregistrarea cererilor pentru titluri de proprietate industrială, publicarea cererilor de brevet, examinarea tuturor cererilor, publicarea brevetelor, mărcilor, desenelor și modelelor înregistrate, ținerea situației la zi a tuturor titlurilor înscrise în registrele unice naționale, administrarea colecțiilor de materiale documentare, efectuarea serviciilor de informare documentară, acordarea asistenței și organizarea cursurilor de instruire în domeniul protecției proprietății industriale, editarea publicațiilor oficiale etc.

Organizația Africană de Proprietate Intelectuală (OAPI)

Instituție interguvernamentală creată la 2 martie 1977, în baza Acordului de la Bangui, Republica Centrafricană, având ca obiectiv protecția proprietății intelectuale în unele state africane francofone. OAPI cuprinde un număr de 13 state care au convenit că, pentru protecția unei invenții, cererea respectivă se poate depune fie la o administrație națională împuternicită cu protecția proprietății industriale, fie direct la sediul OAPI. Durata protecției unui titlu este de 10 ani, putând fi prelungită cu două perioade succesive de 5 ani, cu condiția ca invenția să fie exploatată pe teritoriul unui stat membru al OAPI. Statele membre ale OAPI sunt membre ale Uniunii PCT.

Organizația Mondială de Proprietate Intelectuală (OMPI)

OMPI a fost instituită prin Convenția semnată la Stockholm, la 14 iulie 1967, și care a intrat în vigoare la 26 aprilie 1970.

La baza OMI stau cele două Convenții încheiate în 1883 (Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale) și în 1886 (Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice). Cele două convenții prevedeau instituirea unui secretariat numit Birou Internațional. Cele două secretariate s-au reunit în anul 1893 sub titulatura

"Birourile internaționale reunite pentru protecția proprietății intelectuale" (BIRPI). OMI are actualmente statut de instituție specializată a ONU. Scopurile OMI sunt: promovarea protecției proprietății intelectuale în întreaga lume prin cooperarea statelor, în deplină colaborare cu toate organismele internaționale, și asigurarea cooperării administrative între Uniunile constituite în spiritul scopurilor sale esențiale.

Organizația Regională Africană de Proprietate Industrială (ARIPO)

Instituție interguvernamentală creată la 15 februarie 1978, în baza Acordului de la Lusaka (Zambia), având ca obiectiv protecția proprietății industriale în unele state africane anglofone. ARIPO cuprinde 11 state membre, care au semnat și Protocolul adițional de la Harare și 3 state care nu au semnat protocolul amintit. Procedura de înregistrare și examinare a cererilor de brevet este următoarea: cererea se înregistrează la un oficiu receptor (oficiu național), și în urma unui examen sumar, se transmite la sediul ARIPO unde în baza unui examen de fond se eliberează un brevet. Durata de valabilitate a unui brevet ARIPO este de 18 ani de la data depozitării cererii.

Oficiul European de Brevete (OEB)

Organizație europeană pentru protecția proprietății industriale, cu autonomie administrativă și financiară, constituită în baza unui aranjament particular în cadrul Convenției de la Paris, numit "Convenția privind eliberarea unui brevet european". România nu este membră a OEB. Conform unui Acord de cooperare încheiat între Guvernul României (reprezentat prin Ministrul Finanțelor, coordonator al OSIM) și OEB (reprezentat de Președintele acesteia), urmează să se aplice, după promulgarea legii respective, un Sistem de extindere a efectelor brevetului european și la România.

Prin dispozițiile acestui Acord, va fi posibil ca un solicitant să poată desemna și România într-o cerere de brevet european.

Oficiu receptor

Oficiu național de proprietate industrială al unui stat contractant al unui tratat regional sau internațional de

cooperare în domeniul protecției proprietății industriale, unde se pot înregistra cererile respective, regionale sau internaționale PCT. Pentru solicitanții români, oficiu receptor în procedurile PCT este OSIM, dar, opțional, poate fi și Biroul Internațional al OMI.

Ing. Constantin Ion, OSIM

Breviar Legislativ

Legi, decrete, hotărâri și alte acte apărute în Monitorul Oficial (partea I) în perioada 22 mai - 16 iunie 1995:

* Ordinul nr.171/11.04.1995 al Ministrului apelor, pădurilor și protecției mediului pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea, funcționarea și exercitarea controlului silvic de stat în domeniul gospodăririi fondului forestier și a vegetației forestiere din afara acestuia, precum și a fondurilor de vânătoare și salmonicole este publicat în M.O. nr.98 din 22 mai 1995.

* Legea nr.93/24.05.1995 pentru ratificarea Convenției privind securitatea nucleară, adoptată la Viena la 17 iunie 1994, este publicată în M.O. nr.104/29.05.1995, împreună cu textul Convenției propriu-zise.

* Hotărârea Guvernului nr.337/22.05.1995 pentru aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 1995 ale regiilor autonome de interes național de sub autoritatea Ministerului Industriilor este publicată în M.O. nr.105/30.05.1995, în care însă nu apar și cele 4 anexe ce cuprind elementele concrete (cifre, indicatori etc).

* H.G. nr.345/26.05.1995 privind aprobarea scoaterii din funcțiune și a valorificării, de către Regia Autonomă "Societatea Națională a Căilor Ferate Române", a materialului rulant excedentar (M.O. nr.114/6.06.1995) se referă la 2288 locomotive, dintre care 1483 neamortizate (94

locomotive cu abur, 397 diesel hidraulice de 450-1250 CP, 600 diesel electrice de 2100 CP și 53 de 3000-4000 CP, 165 electrice de 3400-5100 kW) și la 57.000 vagoane, dintre care 48.132 neamortizate.

* H.G. nr.372/5.06.1995 privind instituirea fondului de redresare financiară la dispoziția Guvernului (M.O. nr.114bis/6.06.1995) se bazează pe prevederile O.G. nr.13/1995 (v. U.I. nr.13/1995) și stabilește pentru acest fond suma de 100 miliarde lei.

* H.G. nr.410/9.06.1995 privind completarea anexeii la H.G. nr.234/1994 cuprinzând indicatorii specifici de măsurare a creșterii productivității muncii, respectiv a eficienței economice, ce pot fi luați în calcul pentru justificarea creșterii salariului mediu în cursul anului 1995 față de cel aferent lunii noiembrie 1994 a apărut în M.O. nr.119/14.06.1995 și prevede adăugarea unui nou indicator (cel de al 7-lea), și anume "Reducerea ponderii cheltuielilor de personal în total costuri".

Reamintim că "Univers Ingineresc" a publicat integral textul H.G. 234/1995 (inclusiv Anexa) în numărul 11/1995.

* Legea nr.55/15.06.1995 pentru accelerarea procesului de privatizare este publicată, împreună cu Decretul pentru promulgarea sa, în M.O. nr.122/19.06.1995. Având în vedere importanța acestei legi, vom reveni asupra ei într-un număr viitor.

O încercare de identificare a invarianților tranziției sistemelor economico-sociale (IV)

dr.ing. Nicolae Costake
Consilier, Comisia Națională de Informatică, prof. asoc. UPB

dr.ing. Mihai Mihăiță
Președintele AGIR
prof. asoc. UPB

drd.ing. Cezar Scarlat, MBC
Director, Centrul de Excelență în Afaceri, profesor UPB

7. Restricții socio-economice

Se apreciază că principalele restricții socio-economice sunt:

- dinamica demografică**
În cazul României, tendința actuală a acestei dinamici este de natură să creeze o substanțială modificare a populației ca număr total (scădere la cca. 19,8 mil locuitori în 2025) și ca structură pe vârste (fig. 9)
- nivelul de trai minim admisibil**, respectiv venitul lunar minim admisibil

De exemplu, în cazul României, în mediul urban, această valoare pare a fi de cca. echivalent 50 \$/persoană.

c) **necesitatea asigurării importurilor necesare**, cel puțin pentru unele activități de bază (energie electrică și termică, anumite alimente și medicamente etc)

d) **necesitatea asigurării calității produselor și serviciilor oferite la export**

e) **necesitatea dezvoltării infrastructurii**
În acest sens, dintr-un raport al Băncii Mondiale rezultă regula empirică:

(9) creșterea PIB/loc = (2,5 ... 4,5) creșterea valorii totale a infrastructurii

f) **posibilitatea economiei de a asigura protecția socială**, precum

și investițiile necesare pentru realizarea creșterii și competitivității. Căile principale de rezolvare sunt:

- participarea sectorului privat, inclusiv a capitalului străin, cu accent pe domeniul legislației;
- reducerea pierderilor reprezentate de reducerea încasărilor la bugetul de stat datorită proceselor economico-financiare ilicite, cu accent pe domeniul tehnologiei informației.

8. Restricții geopolitice

Restricțiile geopolitice principale sunt, cel puțin într-o primă aproximație, de două naturi:

a) **realizarea unor relații de colaborare cu statele învecinate:**

(i) încheierea tratatelor de bază cu statele învecinate, în condițiile identificării și negării valabilității acordurilor impuse cu forța;

(ii) promovarea colaborării și cooperării regionale (de exemplu zona Mării Negre);

b) **existența acordurilor de asociere cu Uniunea Europeană (UE) și a cererii de aderare la UE**, ceea ce implică:

(i) satisfacerea cerințelor Cărții Albe de aderare la UE a TCEE, inclusiv a celor două etape de compatibilizare a legislației naționale cu Directivele adaptate la nivelul UE;

(ii) creșterea nivelului tehnic, tehnologic și calitativ al economiei românești în condiții de piață reglementată potrivit (i), pentru a face

posibilă inițierea negocierilor pentru aderare.

9. Probleme manageriale generale

Problemele manageriale generale pot fi considerate, de exemplu:

a) **la nivel microeconomic:**

(i) managementul financiar și comercial, întrucât are un rol determinant în evoluția economică a întreprinderii;

(ii) managementul echipelor, întrucât are un rol determinant în realizarea sinergiei;

(iii) asigurarea modalităților de coordonare necesare, inclusiv structurile de tip holding; evitarea fragmentării în unități distincte înseriate, care amplifică costurile, respectiv prețurile

b) **la nivel macroeconomic:**

(i) realizarea mediului propice dezvoltării activității microeconomice (de exemplu reglementări, standarde economico-financiare etc) - implică dezvoltarea intermediilor financiare;

(ii) echivalarea resurselor materiale, financiare și umane prin informație, cum ar fi:
- telelucru - reducere navetism, economii de energie, reducere capacitate necesară de transport, reducere poluare;

- terminal virtual - reducere masă critică necesară pentru

concepție și administrare eficientă, posibilitatea acțiunii eficiente a IMM, creșterea numărului locurilor de muncă;

- transfer informație electronică
- reducere consum hârtie, reducerea resurselor necesare transportului informației, reducerea consumului de resurse naturale, reciclarea materialelor;

(iii) încurajarea dezvoltării infrastructurii - implică orientarea realizării veniturii național orientată pe priorități;

(iv) redistribuirea venitului național pentru favorizarea comportamentului "Y" în sens McGregor - implică o politică combinată (protecție socială, încurajare străpungerii economice);

(v) creșterea premiselor dezvoltării societății informaționale, în sensul fig.10;

(vi) managementul asistat informatic al elaborării legislației;

(vii) minimizarea organelor statului cu atribuții executive și în același timp autonome în raport cu Guvernul, cu excepția celor având exclusiv atribuții de supraveghere și control.

(viii) realizarea economiei locale prin delegări de autoritate și diviziuni ale atribuțiilor în vederea asigurării unității de concepție în diversitatea de acțiune.

(Continuare în numărul următor)

Sisteme de informație suport al deciziei

Sisteme de informație macroeconomice sectoriale

Sisteme de informație microeconomice

- populație
- agenți economici și sociali

Sisteme de informație macroeconomice cu impact economic major (impozite și taxe vamale, protecție socială statistică, intermediere financiară)

Sisteme de informație microeconomice cu impact social major (învățământ/instruire)

Sisteme telematic

(telelucru, televățământ, telecomerț etc)

Aplicații comune administrative

proiecte și urmărire execuție bugete, contabilitate, management, resurse umane, gestiune patrimoniu

Nucleul de coerență informațională

- dicționarul datelor administrative
- banca de date juridice
- baza de date geografice de referință
- registre informatizate de bază (persoane, agenți economici și sociali, unități teritoriale administrative, cadastru general)
- nomenclatoare unitare de interes general

Infrastructura informațională națională

- asistarea informațională a managementului
- cercetare-dezvoltare specifică TI
- instruire și educație specifică TI
- rețele publice de transport date (având și suportul rețelei de telecomunicații)
- industrie/comerț TI (echipamente, produse program, servicii)
- standarde specifice
- legislație și alte reglementări specifice

TI - tehnologia informației

Fig. 9 - Problemele ridicate de informatizarea societății

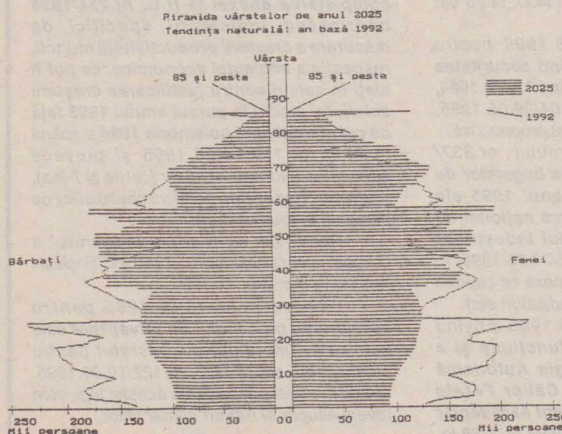

Fig. 10 - Tendința actuală de modificare a structurii pe vârste a populației României

Evoluții și tendințe în economiile dezvoltate

DESIGN, PROIECTARE, DEZVOLTARE DE PRODUSE

În anii '70, în Statele Unite ale Americii, termenul de "design" avea o semnificație restrânsă, apropiată de cea cu care suntem și noi obișnuți: aceea referitoare la aspectul exterior al produselor industriale.

Începând, însă, cu anii '80, când firmele încep să ceară de la designeri nu numai "desene artistice", ci proiecte mecanice în toată regula, conținutul termenului de "design" se lărgește mereu. Astăzi, companiile așteaptă din partea firmelor de proiectare (care în limba engleză se numesc în continuare "design firms") oferte complete în ceea ce se numește "dezvoltare de produse": de la studiul nevoilor consumatorilor și studii ergonomice, trecând prin proiectarea (asistată de calculator) a totalității componentelor ce alcătuiesc produsele și terminând cu grafica de prezentare-publicitate și ambalajele. În plus, uneori se mai cere și adaptarea produselor la alte piețe, cu cerințe specifice.

Modificarea (sau, mai precis, creșterea) pretențiilor companiilor i-a obligat pe designeri, până mai ieri definiți aproape exclusiv ca niște "inspirați", să devină oameni de afaceri în toată puterea cuvântului. Pe de altă parte, dacă până acum firmele nu făceau altceva decât să încerce să "pună la treabă" - în general, pe termen scurt - talentul creativ al designerilor lor, astăzi ele angajează firme de proiectare pentru activități complexe de dezvoltare de produse, altădată "rezolvate" pe plan intern și, cum s-ar zice, "de azi pe mâine".

Ediția '95 a concursului anual de de-

sign/proiectare IDEA, organizat de revista "Business Week" împreună cu Societatea Americană de Design Industrial, a pus în evidență noile tendințe. Marile corporații vor tot mai mult să lucreze cu firme de proiectare "multiservice", cu care se pot stabili relații de colaborare interactivă pe termen lung, cu programe multiple și cu termene de finalizare a proiectelor cât mai scurte. Astfel, firmele de proiectare devin, în tot mai mare măsură, niște adevărați "furnizori de inovare tehnică", ele oferind proiecte "la cheie", inclusiv liniile de fabricație aferente. Mai mult: cele mai puternice firme de acest fel au ajuns să vândă chiar "tehnologii de inovare", învățându-și clienții cum să desfășoare activitățile proprii de cercetare-dezvoltare. De fapt, ceea ce fac aceste firme se apropie mult de ceea ce se numește "consultanță managerială".

În concluzie, piața americană a proiectării înfățișează astăzi o imagine în continuă schimbare, dominată tot mai mult de firme specializate de dimensiuni mici sau medii (câteva zeci până la 200-300 de angajați), mai mult sau mai puțin specializate pe anumite domenii, puternic dotate cu echipamente de proiectare asistată (în valoare de 50.000 - 100.000 \$/angajat), oferind toată gama de servicii legate de dezvoltarea de produse.

ing. Sorin Golopența

Pledoarie pentru un sistem modern de transport

TRANSMODAL '95

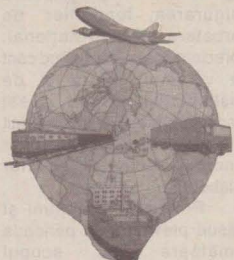
Cele mai moderne tehnologii de transport internațional au fost prezentate, recent, în cadrul primei ediții a expo-conferinței internaționale specializate în transporturile combinate - "TRANSMODAL '95", organizată sub patronajul Ministerului Transporturilor și Ministerului Cercetării și Tehnologiei, în colaborare cu World Trade Center București, Asociația Română de Logistică "ARLOG" și firma LOGIS Exprotrans. La lucrări au participat specialiști ai companiilor de transport feroviar, aeriene, navale și auto din unele țări aparținând zonei Europei Centrale și de Est, precum și reprezentanți ai unor organisme din structurile Comunității Europene. Au fost prezenți, de asemenea, reprezentanți ai ministerelor menționate și ai unor institute de cercetare din domeniul transporturilor.

Lucrările conferinței, cuprinzând peste 30 de comunicări și intervenții, s-au derulat având la bază trei teme majore: "Strategii și politici de transport multimodal"; "Sisteme de integrare regională și europeană a transporturilor române"; "Tehnici și tehnologii moderne de transport multimodale".

Noile tehnologii de transport multimodale, care combină în diferite moduri cele cinci mari sisteme de transport (aerian, feroviar, rutier și maritim), au ca obiectiv eficientizarea transporturilor prin economii de resurse materiale, de energie și de timp, simultan cu protecția mediului. Transportul multimodal este, în esență, un sistem combinat de transport tehnologic "din poartă în poartă" (furnizor-beneficiar), cu participarea a cel puțin două moduri de transport, utilizând o unitate de transport specializată (UTI) și un document unic pe întreg fluxul de transport, cu preluarea tuturor responsabilităților comerciale, vamale, de asigurare etc de către un singur agent operator.

Specificitatea transporturilor multimodale constă în faptul că, de regulă, se practică pe distanțe mari (de ordinul miilor de km), unde apare necesitatea tehnologică de utilizare a mai multor moduri de transport. În traficul intercontinental se utilizează,

în general, transportul maritim cu nave specializate portcontainer, iar în traficul terestru - transportul feroviar și rutier, cu vagoane și vehicule rutiere specializate, care asigură preluarea mărfurilor, după caz, în containere,

cutii mobile, semiremorci, autocamioane cu remorcă specială cu sistem dublu de rulare. Pe distanțe relativ scurte, pentru traversarea unor ape, se realizează un transport multimodal zonal, cu nave specializate tip RO-RO sau ferry-boat, utilizând ca UTI vagonul de cale ferată, autocamionul sau containerul roll-paletă.

Transportul multimodal a apărut ca urmare a necesității valorificării avantajelor pe care le oferă fiecare sistem de transport pe un segment specific, realizând, practic, un cumul de avantaje, care, pe ansamblul sistemului de transport tehnologic, conduce la asigurarea integrității mărfurilor, obținerea unor importante economii prin reducerea cheltuielilor cu ambalajele de transport și de manipulare, reducerea timpilor de staționare etc.

Țările dezvoltate dispun de o rețea de terminale, utilaje și instalații de manipulare și transport specifice, mijloace de transport auto, feroviar și navale specializate, de sisteme de comunicații și informaționale rapide etc, realizând volume de transport multimodal importante și stabile, cu ponderi între 10 și 40% din totalul traficului de mărfuri și cu ritmuri anuale de creștere de până la 10 - 15%.

Pentru a face transportul multimodal mai eficient și mai atractiv pentru clienți, la nivel european au fost

deja inițiate o serie de acțiuni pentru realizarea cadrului juridic și a unui plan coordonat de dezvoltare a serviciilor de transport, la care trebuie să se alinieze și România, ca semnatară a "Acordului privind marile linii de transport internațional combinat și instalații conexe - AGTC", încheiat la 1 februarie 1991 la Geneva.

Evident, pentru realizarea condițiilor cerute de transporturile multimodale sunt necesare însemnate eforturi investiționale, destinate dezvoltării infrastructurii și a mijloacelor tehnice specifice: stații terminale, mijloace auto și feroviare speciale, module de transport UTI etc.

Cu ocazia celei de a doua Conferințe pan-europene a miniștrilor de transporturi (Creta, 1994), s-a convenit asupra realizării unui sistem de transport integrat, care va lega între ele toate regiunile continentului. Ca participantă la acest sistem, România are de realizat, în următorii 10 ani, peste 3000 km de autostrăzi și drumuri expres. Etapa I de prioritate o constituie realizarea tronsoanelor de autostrăzi aflate pe coridoarele europene IV și IX: București - Pitești, Centura București Sud și București - Constanța, respectiv București - Giurgiu. Dezvoltarea capacităților de transport pe calea ferată, ca și a instalațiilor conexe, reprezintă un obiectiv strategic pe termen lung al SNCFR.

Introducerea în exploatare curentă a tehnologiilor de transport intermodal va favoriza punerea în valoare a canalului navigabil Rhin-Main-Dunăre, ce leagă Portul Constanța de Portul Rotterdam.

În concluzie, se poate aprecia că, prin introducerea transportului multimodal, se realizează avantajele atât pentru clienți, prin viteză, siguranță și prețuri reduse, cât și pentru transportatori, printr-o distribuție și o utilizare rațională a capacităților de transport. Pe de altă parte, introducerea acestui sistem de transport constituie una dintre premisele integrării României în structurile Comunității Europene.

ing. Ion Rozanide

NOUTĂȚI TEHNICE ȘI ȘTIINȚIFICE

De la fotografiile la modele 3D

Realizarea pe computer a unor modele în trei dimensiuni (3D) pornind de la obiecte reale este un proces dificil. Este necesar să se specifice și apoi să se traducă în coordonate spațiale sute sau mii de puncte de pe suprafața obiectului - fie el o figură umană, o clădire sau orice altceva.

Specialiștii de la Eos Systems din Vancouver (Canada) s-au gândit, însă, că procesul ar fi mult simplificat dacă s-ar putea realiza, cu ajutorul calculatorului, o extindere a unei fotografii obișnuite, bidimensionale, într-un model 3D. Ei au realizat în acest scop o variantă simplificată a procedurii fotogrammetriei, care se folosește curent pentru trasarea curbilor de nivel pe hărți.

Două fotografii, luate din unghiuri ușor diferite, sunt alăturate pe ecranul computerului. După identificarea perechilor de puncte corespondente, computerul poate crea o imagine stereo. Pentru a crea un model complet, care să poată fi importat și utilizat în sistemele de proiectare asistată (CAD), procedeul se repetă pentru toate fețele obiectului.

Un portofel care numără banii

Pentru nevăzătorii, a umbla cu bani reprezintă o problemă (în special în SUA, unde toate bancomatele au aceeași mărime). Dar se pare că s-a găsit soluția și pentru această problemă. În curând, expresia metaforică "banii vorbesc" își va găsi și un înțeles concret. Este vorba de o invenție a tinerei Tracy C. Phillips (18 ani), de la liceul Long Beach High din Lido Beach (NY), constând într-un dispozitiv de mărimea unui portofel, care citește numărul din colțul bancnotei și apoi anunță valoarea acesteia printr-un mic difuzor. Nu are importanță care față a bancnotei este orientată în sus, pentru că raza de lumină infraroșie care scanează

colțul bancnotei trece prin hârtie. Procedeul constă în compararea imaginii găsite în colțul bancnotei cu modelele stocate într-un chip de memorie, rezultatul fiind furnizat unui chip de sintetizare vocală.

La începutul acestui an, invenția, numită chiar "Banii Vorbesc" ("Money Talk"), i-a adus tinerei Phillips premiul II la concursul Westinghouse de căutare a talentelor, premiu constând într-o bursă de 30.000 \$.

Pe de altă parte, brevetul de invenție este așteptat foarte curând, iar între timp acordarea licenței a fost negociată cu câteva firme producătoare (deocamdată, secrete).

Laborator portabil pentru combaterea poluării

Atunci când se procedează la curățarea unor zone poluate, aproximativ 40% din cheltuieli sunt înghițite de operațiunile de prelevare, testare și măsurare a probelor de apă, sol și aer. În afară de costuri, o altă problemă este durata: uneori, rezultatele se obțin abia după luni întregi.

Soluția este una singură: echipamente care să măsoare gradul de contaminare pe loc. Inginerul chimist Albert Robbat, de la Tafts University, a realizat recent un asemenea "laborator într-o cutie". Acesta reunește un gaz-cromatograf și un spectrometru de masă într-o cutie metalică de 0,1 m³, suficient de ușoară pentru a fi transportată la fața locului de către doi oameni, și asigură citiri rapide ale prezenței unor substanțe precum hidrocarburi sau pesticidele.

Deși prin utilizarea cutiei lui Robbat se realizează economii de timp de-a dreptul spectaculoase, numai 5% din probe sunt analizate pe loc - și aceasta din cauza lipsei nejustificate de încredere a unor birocrati față de orice testări făcute în afara laboratoarelor convenționale.

(Traducerea și adaptarea după "Business Week" de Sorin Golopența)

NOUTĂȚI TEHNICE ȘI ȘTIINȚIFICE

EXPO CON - iunie 1995

Pereții cortină sau... transparența în construcții

Ciclu expozițional "EXPO CON", organizat la sala AGIR din str. M. Eminescu nr. 8, s-a reluat în luna iunie a.c., prin prezentarea unor noi exponate - materiale de construcții și instalații, echipamente și noi tehnologii în construcțiile civile și industriale - care practic elimină soluțiile clasice, tradiționale în domeniul finisajelor, suprafețelor vitrate, iluminatului industrial sau casnic, alimentărilor cu energie electrică a utilajelor și instalațiilor etc.

În ultimii ani, aspectul arhitectonic al construcțiilor de interes public s-a modificat spectaculos, prin apariția a noi elemente: "pereții cortină" din plăci de sticlă termopan, cu sisteme de prindere adaptate la cerințele solicitărilor seismice; elemente și compartimentări de plaoane false din gips-carton și aluminiu (finisaje uscate); tâmplărie din aluminiu eloxat, PVC și lemn de diferite esențe, parchete și lambriuri din stejar; mochetă, tapete, inoleum și adevizi, emailuri, lacuri și vopsele de o gamă coloristică extrem de variată; geotextile, geomembrane și geosintetice pentru lucrări de terasamente și bazine hidrotehnice; materiale și aparate pentru instalații electrice, în care un loc marcant îl ocupă corpurile de iluminat cu senzori pentru acționarea automată, la orice atingere; instalații centrale locale și industriale pentru climatizări de incinte (hale de producție, spații de locuit, birouri etc); echipamente cu caracteristici superioare pentru alimentări cu apă, canalizări și termoficări.

O premieră o constituie și aparatele pentru stins incendiilor aglomerate în România pentru toate tipurile de

substanțe inflamabile: A-solide; B-lichide; C-gaze-vapori. S-au prezentat, de asemenea, sisteme de mașini pentru lucrări hidrotehnice, precum și stadiul amenajării potențialului hidroenergetic al țării noastre.

De un mare interes s-a bucurat sistemul informatic complet pentru societățile de construcții cu 300 de angajați, incluzând: elaborarea ofertei; programarea și urmărirea lucrărilor; consumurile de materiale; evidența personalului, a mijloacelor fixe, a facturilor și veniturilor salariale; întocmirea situațiilor de lucru pe șantier; evidența financiar-contabilă; balanțele de verificare; calculul costurilor cu posibilitatea creării de articole de deviz specifice, de actualizare a prețurilor unitare și alte facilități în domeniul gestiunii și monitorizării manageriale. Acest pachet de programe conține 13 aplicații specifice domeniilor amintite, costul unei aplicații fiind de cca. 750 mii lei, inclusiv asistența tehnică pentru implementarea și întreținerea sistemului informatic.

Considerăm că această micro-plață a construcțiilor, la care sunt prezente 13 firme specializate, din care unele distinsc cu trofeul Calității ARACO, a început să se impună în lumea investitorilor și a constructorilor, contribuind la schimbul interactiv de informații, la încheierea de contracte pentru livrări de echipamente, materiale sau la execuția unor lucrări, dinamizând și pe această cale procesul investițional din țara noastră. (I.R.)

Realism și transparență

(Urmare din pag. 1)

clar că nu putem ajunge nicăieri. Mai mult: cu cât procesul de privatizare se va realiza mai curând, cu atât va avea efecte (pozitive) mai puternice. Iar acestea sunt adevăruri care se bucură de o recunoaștere cvasi-unanimă, inclusiv în rândul guvernanților și al oamenilor politici. Și atunci - ne întrebăm cu toții, în mod firesc - de ce nu se face (aproape) nimic?!

În primul rând, nu e adevărat că nu se face nimic. Undeva, mult deasupra noastră, în sferele inaccesibile ale puterii (nu neapărat politice), există niște oameni care muncesc din greu, zi de zi și ceas de ceas, pentru a realiza ceva ce am putea numi "o mare concentrare de capital". În mâinile proprii, evident!

Revenind în zona legalității, nu putem nega, totuși, că există și unele eforturi și realizări îndreptate (cel puțin teoretic) în interesul cetățenilor. Și ne gândim, spre exemplu, la intrarea în vigoare a Legii accelerării privatizării; căci, dacă e adevărat că unii au încercat (și au reușit) să o tergiverseze cât mai mult, nu e mai puțin adevărat că au existat și oameni fără al căror efort poate că nu am fi avut această lege nici astăzi!

Un alt exemplu pozitiv ar fi înființarea Burselor de Valori. Faptul are o semnificație deosebită și din punctul de vedere al privatizării, pentru că nu înființata instituție este locul în care acțiunile - unul dintre rezultatele palpabile ale privatizării - capătă valoare și o viață proprie.

Putem spune, deci, că privatizarea se află la sfârșitul unei etape - cea a împotmolirii sale în multiple capcane, ce s-au numit legislație imperfectă, blocaj financiar, corupție, lipsa capitalului și a pieței de capital etc. - și intră într-o etapă nouă, definită (prin lege) ca fiind de "acelerare" a acestui proces.

Să fim, deci, optimiști. Să credem că tot ce cuprinde programul de acțiuni concrete în vederea privatizării se va îndeplini la termenele (optimiste) preconizate și să sperăm că aceste acțiuni vor avea și efectele scontate. Și mai ales să credem că totul se va face "la lumina zilei" - adică, folosind un termen la modă, într-un mod transparent. Acest principiu ni se pare atât de important, încât credem că merită să fie puțin explicat. Pentru că "transparent" înseamnă, în acest context, mai multe lucruri. Înseamnă, desigur, în primul rând, informarea corectă, clară, completă și la timp a cetățenilor - atât despre ce și cum va fi, cât și despre ce a fost. Dar mai înseamnă și un control sever asupra modului de aplicare în practică a principiilor legiferate, mergând până la măsurile cele mai drastice în cazurile de abuz de putere, corupție sau chiar incompetență. Și mai înseamnă eliminarea excesului de birocrație, căci la adăpostul acestei "perdele de ceață" multe se întâmplă.

În final, pentru a nu fi acuzați că așteptăm totul de la alții (pentru ca, eventual, să dăm toată vina tot pe aceștia), vom mai adăuga doar atât: dacă toate condițiile cerute de un proces atât de important - profesionalism, bună credință, transparență etc. - vor fi îndeplinite, atunci, într-adevăr, putem spune că nici cetățeanul de rând nu trebuie să se limiteze la a aștepta să-i pice totul de sus, ci are datoria de a acționa - începând cu o bună informare și terminând cu exercitarea viitoarelor sale drepturi de acționare.

Măcar de-am trăi s-o vedem și pe asta!

ȘTIINȚA ROMÂNEASCĂ ȘI INTEGRAREA EUROPEANĂ

Pentru comunitatea științifică, recent ieșită dintr-o lungă izolare, inițiativa Uniunii Europene de a sprijini participarea cercetătorilor din Europa centrală și de est la programele specifice a constituit o contribuție de o deosebită importanță la integrarea europeană, având un impact deosebit, atât științific, cât și psihologic.

Deși afectați de lipsa legăturilor științifice cu colegii lor din Europa și lipsii de experiență procedurilor și rigorilor științifice practicate în cercetarea din țările dezvoltate, cercetătorii români au reușit să convingă, prin participarea lor la proiecte, că, în ciuda condițiilor dificile în care și-au desfășurat activitatea în ultimii 15-20 ani, sunt capabili de excelență științifică și tehnică.

Există un interes deosebit pentru participarea la al IV-lea Program Cadru, dar resursele naționale sunt încă departe de a putea oferi condiții satisfăcătoare pentru stimularea cooperării, în sensul că nu pot asigura o participare acceptabilă din cauza costurilor mari ale cooperării internaționale comparativ cu resursele disponibile.

Pornind de la necesitatea realizării cât mai rapide a condițiilor pentru integrare, ilustrată și prin parafarea Protocolului Adițional la Acordul European, Ministerul Cercetării și Tehnologiei (MCT) a procedat la armonizarea programelor de cercetare naționale cu programele europene. Programele europene care prezintă cea mai mare rezonanță cu programele naționale sunt:

- * tehnologii informatice;
- * mediu;
- * biotehnologie;
- * agricultură;
- * medicină și sănătate publică;
- * materiale noi și tehnologii industriale;
- * energie;
- * transfer de tehnologii;
- * capital uman și mobilitate.

Participarea la programele de cercetare

europene aflate în sinergie cu programele naționale constituie un criteriu cu o pondere importantă în competiția pentru asigurarea fondurilor de cercetare pe plan național. Apreciem, totuși, că, ținând cont de volumul cererii și de posibilitățile noastre, acest mecanism poate fi îmbunătățit și am prevăzut crearea unor fonduri dedicate acestor colaborări.

Principalele acțiuni și măsuri prevăzute în perioada următoare în scopul restructurării procesului de aliniere la nivel european a sistemului C-D din România sunt:

- * realizarea etapei a doua a proiectului de asistență PHARE pentru restructurarea sistemului știință și tehnologie;
- * mediatizarea realizărilor de vârf din domeniul științei și tehnologiei obținute în țările Uniunii Europene;
- * dezvoltarea unor relații de parteneriat activ între institutele de cercetare și firmele cu compartimente de cercetare și dezvoltare industrială puternice din România și țările UE;

* recordarea institutelor și centrelor de cercetare, a firmelor și societăților industriale la rețelele transeuropene de comunicații și informații, cu scopul stimulării proiectelor de cercetare comune, realizate în

cadrul acestor rețele;

* stimularea propunerilor din partea țărilor asociate pentru realizarea de programe C-D de interes comun cu țările membre ale UE;

* asigurarea accesului la activitatea organismelor științifice de prestigiu din Uniunea Europeană și la programele de larg interes european, cum ar fi EUREKA și COST;

* continuarea pregătirii cadrului instituțional și juridic pentru valorificarea oportunităților de colaborare în domeniul C-D cu parteneri din UE;

* realizarea unor centre de excelență în domeniul de vârf, care să permită valorificarea potențialului științific național și stimularea performanțelor în vederea consolidării posibilităților de recuperare mai rapidă a decalajelor;

* sprijinirea realizării unor ample programe de transfer tehnologic vest-est și est-vest, care să stabilizeze personalul de înaltă calificare și să contribuie la recuperarea decalajelor;

* crearea unor mecanisme de limitare a brain-drain-ului, prin asigurarea în țara de origine a condițiilor de lucru în cercetare la nivele similare de dotare și acces la informație pentru personalul de cercetare format sau specializat în străinătate.

George Hașeganu,
purtător de cuvânt al MCT

NOTĂ: Punctele de vedere exprimate în articole aparțin autorilor.

"Univers Ingineresc" - ISSN 1223 - 0294

COLEGIUL DE REDACȚIE

- ing. Sorin Dimitriu
- prof.ing. Aristide Dodu
- prof. dr. ing. Gleb Drăgan,
membru corespondent al Academiei Române
- prof. dr. ing. Dan Ghiocel
- dr. ing. Cristian Mihail
- dr. ing. Mihai Mihăiță
- ing. Constantin Roibu
- ing. Florentin Sandu
- dr. ing. Florin Teodor Tănăsescu
- prof. dr. ing. Dumitru Teaci
- acad. Radu Voinea

COLECTIVUL REDACȚIONAL

* Redactor șef: ing. Sorin Golopența
* Redactor șef adjunct: Daniela Iordănescu
* Colaboratori: ing. Marioara Faighenov, dr.ing. Alex. Grădinaru, ing. Ion Rozanide, ing. Cristian Guță
* Secretariat tehnic: Silvia Tacu
* Secretar producție-difuzare: Grigore Ionescu
* Redactare computerizată: Dana & Liviu

Redacția: Str. Mihai Eminescu nr. 8. (Piața Romană), Sector 1, București, tel.: 211.79.51, fax: 312.55.31 (orele 16 - 18); ședințe de redacție: marțea și joi, 16.30 - 18.

Cont: 45.10.04.82 - BCR - Filiala Sector 1 - București.

Tiparul executat la
S.C. Fabrica de Timbre S.A. - BUCUREȘTI

POSTA ROMANA - RA
EMS
curier rapid international

Fabrica de Timbre s.a.

75221 BUCUREȘTI, STR. F-ca DE CHIBRITURI NR. 28
TELEFON 6235050, FAX (401) 3121576, ROMANIA

S.C. "Fabrica de Timbre S.A." execută
Timbre, efecte postale, ilustrații și cărți postale ilustrate, acțiuni și tipărițiuri cu valoare pe filii cu filigran, pilante și prospecte pentru produse industriale, bilete pentru manifestări culturale și sportive, calendare de perete și de buzunar, felicitări, lucrări policrome, etc. Va rugăm să ne solicitați pentru lucrările Dvs.!